{jcomments off}Řebříček obecný - Millefolium (Achillea millefolium) čeleď Compositae (patří sem Tarax., Calend., Bell-p.)
Lidové názvy: cikánský žebr, hřebíček, husí jazýček, husí ocásek, jazejček, kočičí ocas, kroupky, krupička, krvavník, krvávník, mačačinec, myší chvost, myší chvostek, myší chvostík, myší ocásek, ovčí žebro, ředřík, tisíclistník, zaječí chléb, všekoření, žebráček, žebříček, žebřík.

Popis:
Vytrvalá, až 80 cm vysoká bylina. Lodyha přímá, nahoře větvená, často na bázi hranatá, chlupatá. Listy střídavé, přisedlé, zřídka krátce řapíkaté, v obrysu úzce kopinaté, 2x až 3x peřenosečné. Květy uspořádány v chocholíku, okolo 6 mm v průměru, jazykovité květy nejčastěji v počtu 4 až 6, bílé nebo růžové, 3zubé, trubkovité květy žlutobílé. Plodem je nažka. Kvete v VI až X.

Stanoviště:
Mírně suché louky, pastviny, okraje cest, meze, lesní paseky, navážky, rumiště, preferuje půdy sušší, dusíkaté, kamenité nebo písčité.

Rozšíření:
V ČR od nížin po horské oblasti hojný, pouze v nejteplejších a nejsušších místech zřejmě chybí. Celkově roste v celé Evropě včetně Islandu a na Sibiři, druhotně v Severní Americe, Austrálii a na Novém Zélandu.

Složení:
Obsahuje glykosidickou hořčinu, silici (okolo 0,25%) s kolísavým obsahem azulénů (0 až 40% v závislosti na lokalitě a počasí), alkaloidy, flavony, třísloviny, cholin, aldehydy, kyseliny mravenčí, octovou a salicylovou a fluoreskující a fotosenzibilizující látku ze skupiny furokumarinů.

Doba sběru:
Sbírá se květ nebo nať. Květní úbory se stříhají od července do září a suší se ve slabých vrstvách ve stínu při teplotách do 35 °C. Nať se sbírá v době počínajícího květu, seřezávají se vrcholové části nezdřevnatělých lodyh, suší se ve svazcích zavěšených na šňůrách opět při teplotě do 35 °C.

Historie:
Podle legendy Achilles v Trojské válce u svého spolubojovníka zastavil krvácení z rán listy řebříčku podobné kapradí. Věda už od té doby potvrdila tvrzení mytologického hrdiny, rostlinka obsahuje takové sloučeniny, které zastavují krvácení, ale mají i analgetický a protizánětlivý účinek, který je taky užitečný při ošetřování ran. Napomáhá trávení a má mírně uklidňující účinek a také stojí za vzpomínku jeho použití při menstruačních potížích.
Achilles objevil už před 2 500 lety lékařské použití řebříčku. Lékař Dioskroidés, který se přidal k

římské legii, doporučoval vojákům, aby si rozmačkané listy řebříčku vtírali do ran. Proto mu ve středověku říkali „tráva na rány vojáků“ nebo „tráva na krvácení“ poukazuje tak na jeho účinek na zastavení krvácení.
Čínští lékaři ho také používali při zápalech, krvácení, silných menstruačních výtocích a na to i při pokousání psem nebo při uštknutí hadem. Řebříček používali i při Ji-King předpovědích budoucnosti, dnes na to v první řadě používají mince, ale v té době do této tradiční hry zapojili i stonek řebříčku. Indičtí doktoři ho v ajurvédě používali na zmírnění horečky.

Zastavuje krvácení:
Fytoterapeut John Gerard ho doporučoval na „abscesy v pohlavních orgánech“. V XVII. století ho předepisoval John Parkinson jako zaručený prostředek na zástavu krvácení z nosu. Nicholas Culpeper o něm napsal: „mast připravená z listů řebříčku vyléčí rány…zastavuje silné krvácení…je dobrý na zápaly a vředy…a je výborný na zlatou žílu“.
Do Severní Ameriky ho zavlékli přistěhovalci a Indiáni ho s nadšením používali při ošetření ran a popálenin, vnitřně při léčení nachlazení, bolesti hrdla, zápalu kloubů, bolesti zubů, nespavosti a při poruše trávení. Ekletici ho v XIX. století ho předepisovali při krvavé moči, zlaté žíle, menstruačních křečích, při krvavé stolici a krvácení. Současný herbalista Steven Foster doporučuje řebříček používat při obvázaní ran. Druzí ho doporučují na horečku, při infekci močových cest a k nápravě poruchy trávení.

Léčivé účinky řebříčku:
Kdyby měl Achilles po ruce řebříček, když ho zranili na citlivém místě, určitě by přežil trojskou válku.
Ošetření ran: Řebříček obsahuje řadu sloučenin, které mají roli při ošetřování ran, z nich dvě (achilletin a achillein) napomáhají srážlivosti krve. Jiné (azulén, kámfor, kamazulén, eugenol, kvercitin, rutin a kyselina salycilová) mají analgetický a protizánětlivý účinek. Další jako taniny, terpineol a cineol jsou antiseptické.
Trávení: Řebříček obsahuje jednu látku, která je i v heřmánku (kamazulén), který má protikřečový účinek, protože uklidňuje hladké svaly trávicího systému. Vědci přitom nepovažuji účinek řebříčku na trávení za významný jako u heřmánku.
Ženské problémy: Protikřečový účinek působí nejen na trávicí systém, ale i na hladké svalstvo dělohy, podporujíc tak účinek řebříčku při menstruačních problémech.
Prostředek na uklidnění, analgetikum: Řebříček používali i jako prostředek proti nespavosti, rostlina obsahuje v malém množství jednu sloučeninu účinkem podobné marihuaně obsahující tujon. Kvůli této sloučenině s hypnotickým účinkem má řebříček uspávající účinek.
Zajímavá možnost:
Experimenty na zvířatech dokázaly ještě jeden zajímavý účinek řebříčku a to, že ochrání játra před toxickými sloučeninami. V Indii byl vykázán i léčivý účinek řebříčku při zánětu jater, po dohodě s lékařem může být požit v této indikaci.

Symbolika:(když ji nalezneš ve svém čaji, pomni, co Ti říká): "Žebřík k poznání je dlouhý, snaž se, ale přitom nikdy nezapomínej na svou rodinu, stoupej vzhůru i se svým partnerem."
Řebříček je v podstatě plevelná rostlina a dovede se uplatnit i tam, kde se jiným rostlinám příliš nevede. Z toho analogicky vyplývá, že bude vhodně pomáhat lidem žijícím stísněně, omezeně, lidem různě utiskovaným, ať již příliš dominantním partnerem, nebo jinými vnějšími okolnostmi. Takový člověk se velmi lehce dostává do situací, které mu přinášejí zvýšené stresové napětí, ať

se snaží jak se snaží. Jednou mu chybí peníze, podruhé vzdělání, potřetí společenské postavení anebo nemá ten správný původ.

Při tomto životném stylu na sebe srdeční potíže nenechávají obyčejně dlouho čekat a právě tady může výrazně pomoct řebříček. Vždy je však třeba dbát na to, že bylina není určena pro dlouhodobé podávání.
Sledujeme-li prastarou nauku o analogiích a signaturách dále, nabízejí se nám další možnosti. Řebříček má velmi členité listy, vzdáleně připomínají žebřík. Pomocí listů rostlina dýchá a listy, tedy dýchání, jsou u této rostliny zvýrazněny. Podle stejné nauky pak vzdušnému živlu odpovídá myšlení. Proto je tato rostlina také předurčena pro lidi, jejichž myšlení je velmi rozmanité, čilé a zabírá okruh tisíce zájmů. Tyto lidi nic nenechává lhostejnými a vzruší je stejně letmé zahlédnutí autonehody, jako špatně sehraný zápas oblíbeného fotbalového mužstva nebo citlivěji zahraný film. Tito lidé se často dostávají do časové tísně, která plodí omyly a ty zase další tlaky. Růst krevního tlaku nebo jiné oběhové poruchy nebudou výjimkou.

A tady opět dobře pomůže řebříček. Protože není určen pro dlouhodobé podávání, bude spíš vhodný pro kolísavý tlak nebo občas se vyskytující srdeční arytmie, než pro léčbu vleklé a již dosti prohloubené poruchy.

Polarita: ženská. Signatura: Venuše. Živel: voda.Využití rostlinných sil: ochrana spánku, láska, psychické síly, exorcismus.

Magické využití:
Rostlina měla svůj význam pro předpovídání osudu a Číňané stonky řebříčku používají k vyjevování některých proroctví.
Řebříček ochraňuje svého nositele. Drží-li se v ruce, zbavuje strachu a dodává odvahy. Kytice sušeného řebříčku zavěšena nad postelí, stejně jako řebříček použitý ve svatebních ozdobách, zajišťuje lásku na sedm let. Používá se i při jiných kouzlech lásky. Nošen přitahuje nejen lásku, ale i přátele a vzdálené příbuzné, se kterými byste se rádi setkali. Přitahuje pozornost těch, které chcete nejvíc vidět.
Z řebříčku se připravuje odvar, který se používá v čaji ke zvýšení psychických sil.
Umývání hlavy v odvaru z řebříčku zabraňuje vypadávání vlasů, tento přípravek však funguje jako prevence.Řebříček se též používá k vymýtání zla a zloby z lidí, předmětů i prostoru.

HOMEOPATIE

Compositae
Léky z této čeledi jsou určeny lidem, kteří mají pochybnosti o vlastní hodnotě. Jejich integrita je narušená. Chybí jim pocit celistvosti, a proto jsou citliví na narušení svých hranic psychickými či tělesnými traumaty. Ve svém chování, v prožitcích a obavách bývají často dětinští; kompenzovaný stav se však často projevuje formou agrese či potřeby dostat se do popředí. V etiologii pak u těchto léků nacházíme také traumata, operace, nehody, virové infekce (chřipka a bradavice), sennou rýmu, červy, parazity a pokousání hmyzem. Dochází zde k nejrůznějším formám narušení tělesných a psychických hranic této osoby, a tím se snižuje obranyschopnost pacienta.
Tělesnými příznaky jsou: pocit zmlácenosti, krvácení, zhmožděniny, horečka, třes, pocení,

sinusitida, senná rýma a jaterní obtíže. Často jde o zimomřivé pacienty, kteří mají rádi teplo a slunce, a když je tma a zataženo, dochází u nich k zhoršení.

OBRAZ LÉKU

Všeobecné charakteristiky: Nedocenitelný lék na různá krvácení, hlavně při velkém krvácení z prasklé cévy nebo náhlé veliké krvácení z nosu. Mill. působí na plícní kapiláry, na nos a dělohu. Vyvolává pohmožděné bolesti; návaly krve, dále užitečným prostředkem při vydatném bezbolestném jasně červeném řídkém krvácení; při krvácení z nosu, plivání krve, krvácení z kraje uzavřených ran, z přetížení apod. Vydatné hlenovité výtoky. Křeče nebo konvulze, hlavně po krvácení – po potlačeni menses, v šestinedělí, tvorby mléka. Onemocnění po odstranění ledvinového nebo žlučníkového kaménku; po pádu z výšky, vymknutí. Křečové žíly objevující se po dobu těhotenství. Pronikavá, nárazová bolest.
Zhoršení: Zraněním. Při velkém stupni přetížení. Když se předkloní. Kávou. Pádem.
Zlepšení: Krvácením. Při výtocích. Vínem.
Mysl: Pacient je zapomnětlivý(2); neví co dělá nebo co chce udělat. Lék pro plačtivé děti. Nemocný je smutný. Nerad pracuje. Buší hlavou o zeď (3). Delirium (2), deprese (2), hypochondrie (2), hysterické chování (2)
Hlava: Pronikavá nárazová bolest; nemocný buší hlavou o zeď; bolest hlavy – zhoršená předklonem. Vráží hlavou do předmětů (3).
Oči: Bodavé bolesti vevnitř očí, tlaková bolest při kořenu nosu. Zamlžený zrak s deformací svalstva tváře.
Uši: Nemocný má pocit jakoby mu chladný vzduch vál přes ucho.
Nos: Krvácení z nosu (3), nával krve směřující do hrudníku a hlavy.
Hrudník: Krvácení z plic a hrudníku (3).
Žaludek: Zvracení krve. Křeče žaludku, při nichž má nemocný pocit, jakoby mu přes střeva protékala nějaká tekutina směrem k anusu.
Břicho: Kolika z plynatosti. Krvácení ze střev po přetížení. Úplavice.
Močový systém: Krvavá moč (3). Retence moče kvůli močovému kaménku. Hnisavý výtok po odstranění kaménku.
Muž: Absence semene při koitu. Millefolium je dobrý lék při poranění penisu.
Žena: Krvácení z dělohy (3) – jasně rudá, řídká krev. Vydatná a prodloužená menstruace(3). Bolestivé křečové žíly v těhotenství. Užitečný lék v případě dlouhého krvácení po těžkém porodu. Prostředek s léčivým účinkem na krvácení po porodu, dále v případech neplodnosti zaviněné vydatnou menstruací.
Dýchací systém: Pocit tlaku v hrudníku, s krvavými slinami nebo s palpitací. Kašel s krvavou expektorací po potlačení menstruace nebo zlaté žíly.
Srdce: Palpitace s krvavou expektorací.
Teplotní regulace: Stalá vysoká horečka.
Končetiny: Podvrtnuté klouby (3). Varikózní žíly (2).
Vztahy: Arn.; Led.; Ham.; následuje po Acon. a Arn. u krvácení!
Klinické indikace: Spontánní nebo traumatické hemoragie na různých místech: nos, hrtan, plíce, ústa, žaludek, střeva, ledviny, močový měchýř, uterus.

Zdroje:
Jiří Janča a Josef Zentrich: Herbář

Dr. S.R.Phatak: Materia Medika homeopatických léků
H.C.Allen: Klíčové symptomy homeopatické materie mediky
W. a O. Boericke: Homeopatická Materie medika s repertoriem
Mudr. Petr Pudil: Homeopatická první pomoc
Michael Castleman: Encyklopedie léčivých rostlin (The healing herbs)
J.T.Kent: Homeopatická Materie medika
Marguerite Pelt: Nespoutaný růst
J. Jouanny a kolektiv: Homeopatická terapie
Multimedialní CD: Léčivé byliny